

Środa, 6 lipca 2011 r.

Kryzys finansowy, gospodarczy i społeczny: środki i inicjatywy, jakie należy przedsięwziąć

P7_TA(2011)0331

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 lipca 2011 r. w sprawie kryzysu finansowego, gospodarczego i społecznego: zalecenia dotyczące środków i inicjatyw do podjęcia (2010/2242(INI))

(2013/C 33 E/15)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoją decyzję z dnia 7 października 2009 r. ⁽¹⁾ w sprawie powołania, uprawnień, składu liczbowego oraz długości mandatu Komisji Specjalnej ds. Kryzysu Finansowego, Gospodarczego i Społecznego (komisja CRIS), przyjętą zgodnie z art. 184 Regulaminu,
- uwzględniając swoją decyzję z dnia 16 czerwca 2010 r. mającą na celu przedłużenie mandatu komisji CRIS do dnia 31 lipca 2011 r. ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 października 2010 r. w sprawie kryzysu finansowego, gospodarczego i społecznego: zalecenia dotyczące działań i inicjatyw do podjęcia (sprawozdanie śródkresowe) ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 marca 2011 r. w sprawie innowacyjnych metod finansowania na szczeblu globalnym i europejskim ⁽⁴⁾,
- uwzględniając program bieżących prac legislacyjnych Unii Europejskiej, zwłaszcza w odniesieniu do zmiany Traktatu, zarządzania gospodarką, Aktu o jednolitym rynku oraz polityki w zakresie energetyki,
- uwzględniając swoje konkluzje przyjęte na podstawie wniosków Komisji Specjalnej ds. Wyzwań Politycznych i Zasobów Budżetowych na rzecz Zrównoważonej Unii Europejskiej (SURE) po 2013 r. dotyczących nowych wieloletnich ram finansowych,
- uwzględniając wkład wniesiony przez następujące krajowe organy parlamentarne: austriacki Bundesrat, austriacki Nationalrat, Senat i Izbę Deputowanych Belgii, bułgarskie Zgromadzenie Narodowe, Senat Republiki Czeskiej, Izba Poselska Republiki Czeskiej, duński Folketinget, fiński Eduskunta, francuskie Zgromadzenie Narodowe, niemiecki Bundestag, niemiecki Bundesrat, grecki Vouli Ton Ellinon, węgierskie Zgromadzenie Narodowe, włoską Izbę Deputowanych, Senat Republiki Włoskiej, łotewski Saeima, litewski Seimas, holenderską Izbę Reprezentantów, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Senat Rzeczypospolitej Polskiej, Zgromadzenie Republiki Portugalskiej, rumuńską Izbę Deputowanych, rumuński senat, Słowacką Radę Narodową, słoweńskie Zgromadzenie Narodowe, szwedzki Riksdag oraz brytyjską Izbę Lordów i Izbę Gmi,
- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Specjalnej ds. Kryzysu Finansowego, Gospodarczego i Społecznego (A7-0228/2011),

⁽¹⁾ Dz.U. C 230 E, z 26.8.2010, s. 11.

⁽²⁾ Dz.U. C 257 E z 24.9.2010, s. 211.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0376.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0080.

Środa, 6 lipca 2011 r.

- A. mając na uwadze wysokie społeczne koszty kryzysu i spadek zatrudnienia w UE o 1,8 %, skutkujący bezrobociem 23 mln osób aktywnych zawodowo (9,6 % ogółu), bezrobociem wśród młodzieży na poziomie 21 %, niepewnymi perspektywami na zwiększenie liczby miejsc pracy oraz potencjalnym ubóstwem 17 % obywateli UE ⁽¹⁾,
- B. mając na uwadze, że powstania na południowych brzegach Morza Śródziemnego i na Bliskim Wschodzie mogą być postrzegane jako konsekwencja między innymi uchybień natury gospodarczej i społecznej oraz nierówności i wysokiego bezrobocia, które dotyka przede wszystkim młode wykształcone pokolenie oraz mając na uwadze, że przypominają one o wartości demokracji i są dowodem na to, że globalizacja wymaga kompleksowych reakcji dotyczących uznawania i przestrzegania podstawowych praw i wolności oraz likwidowania nierówności istniejących między państwami i między różnymi grupami społecznymi w poszczególnych państwach,
- C. mając na uwadze, że od czasu ogłoszenia upadłości przez bank Lehman Brothers minęły trzy lata i poczyniono pewne kroki przeciwdziałające skutkom kryzysu finansowego; mając na uwadze jednakże, że konieczne są dalsze prace w celu ustanowienia stabilnego sektora finansowego zdolnego do poradzenia sobie z nadmierną działalnością spekulacyjną, a także do finansowania gospodarki realnej, najlepiej poprzez przeznaczanie środków na wspieranie długookresowych inwestycji i tworzenie miejsc pracy; mając na uwadze, że reformy zarządzania gospodarką nie rozwiązały problemu nierównowagi na szczeblu globalnym i europejskim,
- D. mając na uwadze, że kryzys finansowy wywołał kryzys gospodarczy i społeczny, a w konsekwencji także polityczny,
- E. mając na uwadze, że Komisja Europejska przewiduje, iż do 2013 r. wzrost produktu ma zmniejszyć się średnio o około 4,8 % PKB, a w najbliższym dziesięcioleciu ma on być znacząco niższy niż w ciągu ostatnich 20 lat ⁽²⁾,
- F. mając na uwadze, że kryzys ujawnił brak zaufania, pewności i wizji wewnątrz UE,
- G. mając na uwadze, że opieranie się w przyszłości na społecznej gospodarce rynkowej i jej wartościach jest zasadniczym celem Unii Europejskiej,
- H. mając na uwadze, że liczba osób żyjących we względnym dobrobycie zwiększyła się, jednocześnie pogłębiły się jednak różnice gospodarcze i społeczne;
- I. mając na uwadze, że globalny kryzys finansowy miał poważny wpływ na postępy w kierunku realizacji milenijnych celów rozwoju, a zwłaszcza celu zmniejszenia o połowę globalnego ubóstwa do 2015 r.,
- J. mając na uwadze, że kryzys wyraźnie wskazał potrzebę dążenia ku ustanowieniu rzeczywistego zarządzania gospodarczego w Unii, obejmującego systemowy zbiór strategii politycznych mających na celu zapewnienie zrównoważonego rozwoju, dobrych i stabilnych miejsc pracy, dyscypliny budżetowej, zlikwidowania nadmiernych zaburzeń równowagi makroekonomicznej, a także zapewnienie konkurencyjności i produktywności w gospodarce UE oraz bardziej rygorystycznych regulacji na rynkach finansowych i nadzoru nad nimi i odpowiedniego mechanizmu rozwiązania kryzysu finansowego,

⁽¹⁾ Eurostat, Statistics in focus, 9/2010, Population and social conditions http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-SF-10-009/EN/KS-SF-10-009-EN.PDF oraz Komisja Europejska, Zatrudnienie w Europie 2010 (http://ec.europa.eu/employment_social/eie/executive_summaries_en.html#top).

⁽²⁾ Komisja Europejska, Wpływ obecnego kryzysu gospodarczego i finansowego na produkt potencjalny, dokumenty okazjonalne 49, czerwiec 2009 r., tabela V, s. 33 (http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication15479_en.pdf).

Środa, 6 lipca 2011 r.

- K. mając na uwadze, że w rezolucji z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie inwestowania w przyszłość – nowe wieloletnie ramy finansowe (WRF) na rzecz Europy konkurencyjnej, zrównoważonej i sprzyjającej integracji społecznej Parlament Europejski wyraźnie stwierdził, iż bez względu na możliwe do uzyskania oszczędności budżet UE na obecnym łącznym poziomie 1 % DNB nie jest w stanie pokryć luki finansowej spowodowanej dodatkowymi potrzebami finansowymi wynikającymi z traktatu oraz z obecnych priorytetów i zobowiązań politycznych; mając na uwadze, że w związku z tym Parlament Europejski jest przekonany, że w porównaniu z poziomem z 2013 r. w kolejnych WRF konieczne jest zwiększenie zasobów o co najmniej 5 %;
- L. mając na uwadze, że w tej samej rezolucji Parlament Europejski zauważa, że pułap zasobów własnych nie zmienił się od roku 1993; uważa, że pułap zasobów własnych może wymagać określonego stopniowego dostosowania wraz z przyznawaniem Unii przez państwa członkowskie coraz większej liczby uprawnień i wyznaczaniem jej nowych celów; uważa, że choć obecny pułap zasobów własnych ustalony jednomyślnie przez Radę zapewnia dostateczną swobodę budżetową, aby sprostać najpilniejszym wyzwaniom Unii, to pozostaje on wciąż niewystarczający, aby stworzyć z budżetu UE prawdziwe narzędzie europejskiego zarządzania gospodarczego lub aby w znacznym stopniu przyczynić się do inwestowania w realizację strategii „Europa 2020” na szczeblu UE;
- M. mając na uwadze, że w celu zagwarantowania zrównoważonego wzrostu w Unii i osiągnięcia celów strategii „Europa 2020” konieczne jest przesunięcie niewykorzystanych środków na płatności do wspólnych programów na rzecz wzrostu, konkurencyjności i zatrudnienia; oraz wykorzystanie pożyczek z EBC i stworzenie rynku obligacji, który przyciągałby publicznych i prywatnych inwestorów i mógłby zostać wykorzystany do finansowania wspólnych projektów leżących w interesie Unii jako całości (obligacje projektowe),

I. Dług państwowy i kryzys euro, z uwzględnieniem wspólnej emisji długu publicznego i euroobligacji

1. przypomina o trójce wzajemnie powiązanych czynników zwiększających podatność na zagrożenia, który w przypadku niektórych państw członkowskich doprowadził do zwiększenia deficytu publicznego sprzed kryzysu, kryzys finansowy znacznie przyczynił się do nagłego wzrostu tego deficytu, co następnie wywołało napięcia na rynkach długu państwowego w niektórych państwach członkowskich;
2. podkreśla, że w związku z umniejszaniem znaczenia długu państwowego Grecji, Irlandii, Portugalii przez agencje ratingowe, ujawniły się skutki uboczne w krajach strefy euro i doszło do wymiany portfeli będącej objawem zachowań spekulacyjnych i unikania ryzyka przez inwestorów oraz że w konsekwencji tego trwałe finansowanie rynku stało się dla Grecji, Irlandii i Portugalii niedostępne, co zmusiło te państwa do skorzystania z pomocy finansowej w ramach programów UE-MFW;
3. uważa, że Międzynarodowa Organizacja Pracy (MOP) powinna być zaangażowana w programy EU-MFW na rzecz pomocy finansowej;
4. przypomina, że agencje ratingowe odegrały znaczącą rolę w pogłębianiu kryzysu poprzez wydawanie błędnych ratingów ustrukturyzowanym instrumentom finansowym, które należało obniżyć; zgadza się z zasadami określonymi przez Radę Stabilności Finansowej w październiku 2010 r., zawierającymi ogólne wskazówki dotyczące ograniczenia zależności od zewnętrznego ratingu kredytowego, i wzywa Komisję do należytego uwzględnienia konsultacji społecznych zakończonych w styczniu 2011 r.
5. wzywa do przeprowadzenia przejrzystego audytu długu publicznego w celu określenia jego przyczyn i ustalenia tożsamości najważniejszych posiadaczy dłużnych papierów wartościowych i powiązanych z nimi kwot;

Środa, 6 lipca 2011 r.

6. zauważa, że dwustronne lub wielostronne podejścia stosowane przez państwa członkowskie zagrażają gospodarczej integracji, stabilności finansowej i wiarygodności euro oraz z zadowoleniem przyjmuje zasadę koordynacji polityki gospodarczej opartą na europejskim okresie oceny, której celem jest rozwiązanie nadmiernych zaburzeń równowagi w UE;
7. podkreśla to, że kryzys związany z długiem państwowym ujawnił zagrożenia wynikające z niestabilnej sytuacji w Europie; podkreśla zatem konieczność podejmowania przez UE zgodnych działań, opracowania planu znacznie lepszej koordynacji polityk budżetowych i, w stosownych przypadkach opracowania wspólnej polityki, z wystarczającym unijnym budżetem zasilanym częściowo własnymi środkami, oraz wprowadzenia odpowiednich przepisów dotyczących zarządzania w sytuacji kryzysu finansowego oraz konwergencji gospodarczej;
8. podkreśla konieczność racjonalizacji wydatków państw członkowskich poprzez budżet UE, zwłaszcza w obszarach, w których budżet UE ma większą wartość dodaną niż budżety krajowe;
9. podkreśla, że perspektywy rozwoju państw członkowskich powinny być uznawane za kluczowy element w definiowaniu względnego poziomu stóp procentowych powiązanego z długiem państwowym, a zwłaszcza w odniesieniu do pomocy udzielanej w ramach Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej (EFSF) i od 2013 r. w ramach europejskiego mechanizmu stabilności (ESM);
10. wyraża uznanie dla starań podejmowanych przez wysoce zadłużone państwa członkowskie w celu konsolidacji budżetu i wdrożenia reform strukturalnych;
11. podkreśla, że macierzyste banki działające w państwach członkowskich również ponoszą częściową odpowiedzialność za nieodpowiedzialne praktyki udzielania kredytów stosowane przez ich zagraniczne oddziały w innych państwach członkowskich UE, które przykładowo przyczyniły się do powstania baniek spekulacyjnych na rynku mieszkaniowym w Hiszpanii, Irlandii i na Łotwie i związanych z nimi trudności budżetowych doświadczanych obecnie przez te państwa członkowskie; w związku z tym zwraca uwagę, że udzielanie pomocy finansowej tym zadłużonym państwom członkowskim, w razie konieczności, będzie służyć nie tylko ich interesom, lecz także interesom tych państw członkowskich, których macierzyste banki przede wszystkim nie opracowały odpowiedzialnych praktyk udzielania kredytów w zagranicznych oddziałach;
12. podkreśla, że wszystkie państwa członkowskie mają znaczenie systemowe; apeluje o przyjęcie kompleksowego, sprzyjającego włączeniu społecznemu i spójnego pakietu reform, odnoszącego się do słabości systemu finansowego; wzywa do rozwinięcia idei Skarbu Unii Europejskiej, który wzmocni gospodarczy filar UGW; wzywa ponadto do podjęcia działań umożliwiających przezwycięzenie obecnego braku konkurencyjności za pomocą odpowiednich reform strukturalnych zmierzających do realizacji celów strategii „Europa 2020” i odnoszących się do podstawowych przyczyn kryzysu związanego z długiem publicznym, jeśli są konieczne; zauważa, że państwa członkowskie muszą powrócić do zrównoważonego finansowania publicznego i tempa wzrostu opartego na odpowiednich strategiach politycznych na rzecz wysokiej jakości wydatków publicznych oraz sprawiedliwego i skutecznego poboru dochodów;
13. wzywa Komisję do przeanalizowania przyszłego systemu euroobligacji w celu określenia warunków, w których taki system byłby korzystny dla wszystkich uczestniczących w nim państw członkowskich oraz dla całej strefy euro; zauważa że euroobligacje mogłyby stanowić rentowną alternatywę dla rynku obligacji dolarowych i sprzyjać integracji europejskiego rynku długu państwowego, obniżyć koszty zaciągania pożyczek, zwiększyć płynność, dyscyplinę budżetową i zgodność z paktem stabilności i wzrostu, promować skoordynowane reformy strukturalne, oraz zapewnić większą stabilność rynkom kapitałowym, co wesprze koncepcję euro jako globalnej „bezpiecznej przystani”; przypomina, że wspólna emisja euroobligacji wymaga wykonania kolejnego kroku w kierunku wspólnej polityki gospodarczej i budżetowej;

Środa, 6 lipca 2011 r.

14. podkreśla w związku z tym, że emisja euroobligacji powinna się ograniczać do wskaźnika zadłużenia wynoszącego 60 % PKB w ramach solidarnej odpowiedzialności w postaci uprzywilejowanego długu państwowego w powiązaniu z zachętami do obniżenia długu państwowego do tego poziomu; sugeruje, by nadrzędnym celem euroobligacji było zmniejszenie długu państwowego i unikanie pokusy nadużycia oraz zapobieganie spekulacji na euro; zauważa, że dostęp do takich euroobligacji będzie wymagał osiągnięcia porozumienia w tym zakresie, a także wdrożenia mierzalnych programów ograniczania długów;

15. zauważa, że istnieje polityczne przyzwolenie na zmianę art. 125 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w celu przekształcenia tymczasowego systemu Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej w stały europejski mechanizm stabilności do 2013 r.; wzywa do przekształcenia tego mechanizmu na późniejszym etapie w europejską agencję ds. zadłużenia oraz do tego, by Parlamentowi przyznano istotną rolę w tej modyfikacji Traktatu;

16. wyraża ubolewanie z powodu braku odpowiedzialności społecznej wśród specjalistów z sektora finansowego, którzy nie zrezygnowali z części premii nawet za jeden rok, aby w zamian wesprzeć projekt społeczny, taki jak zmniejszenie bezrobocia wśród ludzi młodych w Unii;

II. Globalny brak równowagi i ład światowy

17. przypomina, że zarówno niektóre rozwinięte, jak i wschodzące gospodarki, np. USA i Chiny, przyczyniają się do powstawania globalnej nierównowagi; z zadowoleniem przyjmuje aktywne uczestnictwo Chin w globalnym systemie zarządzania gospodarką oraz dalszą integrację Chin z tym systemem;

18. zauważa, że ponad połowa zasobów światowej gospodarki zlokalizowana jest poza UE, USA i Japonią, co wskazuje na niespotykaną dotychczas zmianę tendencji;

19. podkreśla, że ponowne zrównoważenie globalnego popytu wymaga zastosowania asymetrycznego podejścia: państwa, w których występuje duża nadwyżka zewnętrzna (np. Chiny) muszą zróżnicować czynniki wzrostu i zwiększyć popyt wewnętrzny, a państwa borykające się z dużym deficytem (np. USA) muszą zwiększyć oszczędności krajowe i zrealizować reformy strukturalne;

20. podkreśla, że rynki finansowe powinny służyć zrównoważonemu rozwojowi gospodarki realnej;

21. popiera starania grupy G20 mające na celu regulację rynków towarowych instrumentów pochodnych; wzywa Komisję do zajęcia się kwestią zmienności cen na rynkach rolnych, do pełnego wdrożenia wszystkich ramowych środków przyjętych na szczeblu G20 oraz do przeciwdziałania nadmiernym i szkodliwym spekulacjom zwłaszcza za pomocą planowanych przepisów dotyczących rynku finansowego, które mają zostać wprowadzone w UE, oraz zmiany dyrektywy w sprawie nadużyć na rynku ⁽¹⁾ i dyrektywy w sprawie rynków instrumentów finansowych ⁽²⁾;

22. przypomina o znaczeniu surowców dla Unii Europejskiej, a także o bezpieczeństwie żywnościowym i stabilności cen żywności na całym świecie, zwłaszcza w krajach rozwijających się oraz o presji inflacyjnej na świecie powodowanej przez niedobór żywności i niestabilność cen; w związku z tym wzywa Unię Europejską do zwiększenia starań na rzecz ograniczenia zależności od surowców poprzez szybkie podwyższenie standardów wydajności oraz do zwiększenia produkcji i wykorzystania materiałów odnawialnych; zauważa, że aby przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa żywnościowego i stabilności cen żywności,

⁽¹⁾ Dyrektywa 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie wykorzystywania poufnych informacji i manipulacji na rynku (nadużyć na rynku) (Dz.U. L 96 z 12.4.2003, s. 16)

⁽²⁾ Dyrektywa 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych (Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1).

Środa, 6 lipca 2011 r.

należy upowszechnić zrównoważone metody produkcji i przywrócić mechanizmy zarządzania podażą; w tym celu wzywa do większej przejrzystości i wzajemności w handlu; przestrzega ponadto przed tendencjami protekcjonistycznymi w odniesieniu do strategicznych surowców;

23. wzywa do przyjęcia lepszych regulacji w zakresie swapu ryzyka kredytowego;

24. zauważa tendencję do kierowania bardzo dużych ilości inwestycji prywatnych do gospodarek wschodzących oraz to, że wartość napływających inwestycji zagranicznych do takich krajów szacuje się na blisko 1 bln USD w 2011 r.⁽¹⁾; wzywa MFW do opracowania ram zapobiegania tworzeniu finansowych baniek spekulacyjnych poprzez nadzorowanie przepływu kapitału w skali globalnej oraz do podjęcia właściwych środków w celu zapobiegania szkodliwym zmianom; przyznaje, że kontrola kapitału nie zastąpi właściwej polityki gospodarczej i powinna być stosowana tylko w ostateczności; podkreśla konieczność podjęcia przez państwa odpowiednich działań towarzyszących zapobieganiu tworzeniu finansowych baniek spekulacyjnych;

25. zauważa możliwe zagrożenia związane z brakiem optymalnych warunków dla długoterminowego finansowania gospodarki realnej i dotyczące trwającej koncentracji podmiotów na rynku finansowym, z uwzględnieniem instytucji finansowych i wymiany walut; mając to na uwadze wzywa Europejską Radę ds. Ryzyka Systemowego do ścisłego nadzoru nad rozwojem jakiegokolwiek ryzyka systemowego w związku z koncentracją na rynkach finansowych;

26. podkreśla, że choć UE ma zrównoważony rachunek obrotów bieżących i nie przyczynia się do tworzenia globalnej nierównowagi, to silnie odczułaby chaotyczne korygowanie nierównowagi przez deprecjację dolara amerykańskiego; zauważa, że UE powinna ściśle koordynować swoje działania związane z korygowaniem nierównowagi handlowej i walutowej z działaniami USA, aby uniknąć gwałtownej deprecjacji dolara; wzywa USA, a także głównych aktorów światowych, do zagwarantowania, że zarządzanie walutą stanie się wielostronnym przedsięwzięciem uwzględniającym wszystkie główne światowe waluty; z zadowoleniem przyjmuje przedstawienie wskaźników globalnego braku równowagi i wzywa o pełne uwzględnienie tych wskaźników w trakcie opracowywania makroekonomicznych strategii politycznych;

27. podkreśla, że jeżeli UE chce umocnić swoją pozycję jako globalnego podmiotu, musi sprostać wielu wyzwaniom, jak brak konkurencyjności i konwergencji, niedostateczna stabilność finansowa, słaby rozwój wewnętrzny i niski wzrost zatrudnienia, zwiększanie się nierównowagi wewnętrznej wraz z zacieśnianiem się rynku wewnętrznego i UGW, a także brak politycznej mocy na szczeblu międzynarodowym związany między innymi z brakiem spójności reprezentacji Unii w organizacjach międzynarodowych, co można zmienić poprzez zastosowanie środków zapewniających jednolitą reprezentację euro na arenie międzynarodowej zgodnie z postanowieniami Traktatu;

28. przypomina, że UE powinna „mówić jednym głosem”, w perspektywie średnioterminowej posiadać jednego przedstawiciela w zarządzie MFW, zwłaszcza reprezentującego strefę euro, i w uzasadnionych przypadkach w pełni reprezentować państwa członkowskie i popierać na świecie demokrację, prawa człowieka, praworządność, godne warunki pracy i życia, dobre sprawowanie rządów, zrównoważony rozwój, wolny i sprawiedliwy handel i cele klimatyczne, zgodnie ze swoim wewnętrznym programem politycznym, a także przeciwdziałać korupcji oraz oszustwom, a także uchylaniu się od opodatkowania i rajom podatkowym;

29. uważa, że Europa powinna dążyć do osiągnięcia zrównoważonego porozumienia w sprawie wolnego i sprawiedliwego światowego handlu, aby zredukować różnice pomiędzy gospodarkami wschodzącymi a rozwiniętymi; wzywa do zniesienia barier handlowych; postrzega brak światowego porozumienia handlowego jako główne utrudnienie, ponieważ rozwinięte gospodarki blokują projekty eksportu produktów rolnych gospodarek wschodzących, a te z kolei blokują usługi oferowane przez gospodarki rozwinięte;

⁽¹⁾ IMF Staff Position Noteposition, 19 lutego 2010 r., SPN/10/04, Capital Inflows: The Role of Controls.

Środa, 6 lipca 2011 r.

30. podkreśla potrzebę otwarcia rynków zamówień publicznych w oparciu o zasadę przejrzystości i wzajemności;
31. podkreśla znaczenie idei wzajemności i wzajemnych korzyści, jakie mogą zostać osiągnięte w stosunkach UE z jej najważniejszymi partnerami strategicznymi; uważa w tym względzie, że UE powinna zastanowić się, czy nie należałoby stworzyć narzędzi służących przeanalizowaniu stosowanych przez państwa trzecie praktyk gospodarczych powiązanych z pomocą państwa oraz ocenie wszelkich zachowań mogących mieć na celu przeniesienie najważniejszych technologii poza terytorium UE;
32. zauważa, że obecnie Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) wymaga połączonego bilansowania rachunków wyłącznie na szczeblu regionalnym; wzywa do przyjęcia przepisów dotyczących księgowości, które będą zobowiązywać wszystkie przedsiębiorstwa i fundacje do prowadzenia oddzielnych ksiąg w każdym państwie, oraz do wspierania międzynarodowej współpracy podatkowej za pomocą umów dotyczących wymiany informacji zawieranych między organami władzy;
33. przypomina o tym, że nalega na realizację daleko idącej reformy globalnego zarządzania gospodarką i ładu finansowego w celu propagowania przejrzystości i rozliczalności oraz zapewnienia spójności strategii politycznych międzynarodowych instytucji gospodarczych i finansowych; wzywa do włączenia – co będzie stanowić pierwszy krok w kierunku globalnej struktury zarządzania gospodarką – instytucji Bretton Woods i innych istniejących podmiotów zarządzania gospodarką, w tym G20, do systemu ONZ, w którym powinny się one angażować w działania Światowej Organizacji Handlu (WTO), MOP i światowej organizacji ochrony środowiska, którą należy powołać;
34. wzywa państwa G20 do szybkiego przyjęcia planu ogólnosięciowych i skoordynowanych środków politycznych, tak aby przyczyniły się do silnego, stabilnego i zrównoważonego światowego wzrostu; wzywa do zaangażowania parlamentów tych poszczególnych państw w celu zwiększenia legitymizacji i odpowiedzialności; apeluje ponadto o zreformowanie MFW i powierzenie mu większych środków finansowych w celu zwiększenia jego przejrzystości i odpowiedzialności oraz nadania mu bardziej demokratycznego charakteru z jednoczesnym wzmocnieniem jego roli w zakresie gospodarczego i finansowego nadzoru nad jego członkami, mając na uwadze utworzenie wiarygodnej sieci bezpieczeństwa przeciwdziałającej globalnej nierównowadze;
35. apeluje o przyjęcie nowych ustaleń dotyczących pomocy finansowej, tzn.:
- zreformowany MFW mógłby działać jako globalny pożyczkodawca w ostateczności, eliminując konieczność gromadzenia przez poszczególne państwa rezerw walutowych, jeśli zostałyby wzmocniona jego zdolność do zapewnienia krótkoterminowej płynności i tworzenia silniejszych sieci bezpieczeństwa finansowego;
 - MCR: obecny kryzys uwidocznił konieczność tworzenia zachęt skłaniających rynki finansowe do promowania inwestycji długoterminowych oraz zrównoważonego rozwoju; finansowa rola wielostronnych i dwustronnych banków i organizacji rozwoju wymaga aktualizacji i udoskonalenia w obliczu większych potrzeb finansowych krajów rozwijających się; dochody z podatku od transakcji finansowych mogłyby przeznaczyć częściowo na finansowanie realizacji MCR; będą one także potrzebne do spełnienia zobowiązań związanych ze zmianą klimatu; nadal należy wziąć pod uwagę znaczenie innych metod finansowania instrumentów na rzecz rozwoju, zwłaszcza umorzenie długu krajów najuboższych i jego restrukturyzację oraz propagowanie przekazów pieniężnych; należy ponownie określić zobowiązania dotyczące możliwej do przewidzenia oficjalnej pomocy rozwojowej oraz poszukiwać dodatkowych innowacyjnych źródeł finansowania w celu zlikwidowania dystansu finansowego wywołanego przez kurczące się gospodarki krajów rozwijających się; państwa członkowskie powinny ponownie potwierdzić przeznaczenie 0,7 % ich DNB na pomoc rozwojową i na finansowanie realizacji MCR;
 - UE musi zidentyfikować priorytety polityczne i osiągnąć porozumienie w sprawie finansowania bliższej współpracy eurośródziemnomorskiej w następstwie przewrotów i towarzyszących im wydarzeń w krajach partnerskich w południowej części basenu Morza Śródziemnego; w tym kontekście niezbędne jest rozszerzenie zakresu europejskich obligacji projektowych na projekty eurośródziemnomorskie w obszarach zrównoważonego transportu i energii, a także agendy cyfrowej i edukacji, co zapewni wartość dodaną obydwu stronom w regionie Morza Śródziemnego;

Środa, 6 lipca 2011 r.

III. Argumenty przemawiające za nowym systemem walutowym

36. przypomina, że „wojna walutowa” nie przyniesie korzyści żadnemu państwu ani blokowi państw i że mogłaby zniweczyć wszelkie starania podejmowane przez obywateli UE w odpowiedzi na konieczność zmniejszenia długu państwowego i przeprowadzenia reform strukturalnych; zauważa, że euro zapobiegło wybuchowi takiego kryzysu walutowego, który w historii często był związany z kryzysami finansowymi; przypomina, że zasady wielostronnego systemu handlu (WTO) nie obejmują przepływu kapitału i nie pokrywają się z wielostronnym systemem walutowym;

37. przypomina cel szczytu G20 w Korei, którym było stworzenie bardziej stabilnego i prężnego międzynarodowego systemu walutowego; zwraca uwagę na globalne zaniepokojenie funkcjonowaniem międzynarodowego systemu walutowego i wzywa do bezzwłocznego podjęcia stanowczych działań; wzywa zatem do reformy międzynarodowego systemu walutowego w sposób, który zapewni systematyczną i kompleksową współpracę makroekonomiczną z uwzględnieniem trwałego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego na świecie;

38. podkreśla, że międzynarodowy system walutowy powinien uwzględniać między innymi następujące kwestie:

- kursy wymiany walut: w pierwszej kolejności należałoby wdrożyć politykę, która umożliwiałaby stopniowe i wystarczające dostosowanie kursów wymiany do zmieniających się fundamentalnych parametrów makroekonomicznych;
- waluta rezerwowa: należałoby przeprowadzić reformę międzynarodowego systemu rezerw, aby nie dopuścić do sytuacji, w której rezerwy pogłębiają globalną nierównowagę; obecnie stosowany międzynarodowy system rezerw oparty na dolarze mógłby być stopniowo zastępowany wielostronnym systemem opartym na specjalnych prawach ciągnięcia (SDR), reprezentującym koszyk walut z całego świata, np. chiński juan renminbi i brazylijski real;
- przepływy kapitału: należałoby przyjąć wielostronny system zasad, który sprzyjałby długoterminowym przepływom kapitału, aby ułatwić niespekulacyjny odpływ kapitału, unikać zakłóceń na fragmentarycznych rynkach papierów wartościowych i zapewnić przejrzyste, otwarte i bezproblemowe funkcjonowanie rynków obligacji skarbowych, a także unikać ich niewłaściwego wykorzystania jako narzędzia promowania polityki merkantylistycznej i zubażania sąsiada;

39. wzywa ponadto do zastanowienia się – w dłuższym okresie – nad możliwością utworzenia globalnej waluty rezerwowej początkowo w oparciu o rozwój i zmiany specjalnych praw ciągnięcia i MFW;

IV. Zwiększanie konkurencyjności i działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju w UE, wdrażanie strategii „Europa 2020” poprzez wspieranie innowacji i długookresowych inwestycji na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego;

Konkurencyjność, konwergencja i strategia „Europa 2020”

40. wzywa do pełnego i konsekwentnego uwzględniania celów strategii „Europa 2020” oraz potrzeby rozwiązania wszystkich problemów związanych z przypadkami wewnętrznej nierównowagi w UE podczas określania przedmiotu europejskiego okresu oceny;

41. podkreśla znaczenie wzajemnie wspierających się strategii politycznych Unii w dążeniu do osiągnięcia celów strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, wspieranej przez różne narzędzia, m.in. zorientowane na przyszłość strategie dotyczące edukacji, środowiska, klimatu i energii, przez efektywne gospodarowanie zasobami, odnowioną politykę rolną, politykę spójności, innowacji, badań i rozwoju oraz odnowiony budżet UE, a także większe dostosowanie budżetów krajowych do wspierania tych wspólnych celów;

Środa, 6 lipca 2011 r.

42. podkreśla, że składnik strategii „Europa 2020” dotyczący zrównoważonego rozwoju powinien stać się głównym elementem wszystkich istotnych obszarów polityki, tak aby UE odzyskała pozycję lidera; podkreśla, że aby Europa zachowała konkurencyjność w światowej gospodarce musi przyjąć pozycję lidera w ekologicznej transformacji w kierunku zrównoważonego społeczeństwa wydajnie wykorzystującego zasoby; podkreśla, że zakrojone na szeroką skalę inwestycje w ekologiczną infrastrukturę, odnawialne źródła energii i efektywność energetyczną są doskonałym sposobem stymulowania odbudowy, propagowania wzrostu i tworzenia miejsc pracy w perspektywie długoterminowej;

43. przypomina, że jednolity rynek nie osiągnął jeszcze swojego pełnego potencjału oraz że nowa polityczna determinacja i zdecydowane działania są konieczne do uwolnienia pełnego potencjału w zakresie zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu i zatrudnieniu; podkreśla konieczność dalszego rozwoju europejskiego sektora usług i wzmocnienia handlu usługami;

44. podkreśla, że sukces strategii „Europa 2020” zależy od zaangażowania całej UE oraz od jej przyjęcia przez państwa członkowskie, parlamenty krajowe, władze lokalne i regionalne i partnerów społecznych; przypomina o znaczeniu silnego i właściwie funkcjonującego dialogu społecznego i rokowań zbiorowych w ramach strategii „Europa 2020” oraz o propagowaniu prawdziwego europejskiego dialogu społecznego na temat polityki makroekonomicznej i związanych z nią środków; zauważa, że środki te należy przedsięwziąć w celu osiągnięcia szeroko zakrojonego porozumienia w sprawie przyszłych działań;

45. zwraca uwagę na coraz szersze uprawnienia i kompetencje władz regionalnych i lokalnych; przypomina, że dwie trzecie europejskich inwestycji publicznych dokonywanych jest poniżej szczebla krajowego; zauważa, że wybór szczebla, na którym dokonuje się inwestycji publicznej, ma bardzo istotny wpływ na jej skuteczność; podkreśla w związku z tym znaczenie zapewnienia tego, by inwestycja publiczna była wykonywana z zachowaniem jak najwyższego stopnia skuteczności zarządzania;

46. pilnie wzywa parlamenty i rządy krajowe państw członkowskich, aby podejmując decyzje na szczeblu krajowym, działały odpowiedzialnie względem UE i uwzględniały wymiar UE w dyskusjach dotyczących spraw danego kraju;

47. podkreśla, że konsolidacji budżetowej muszą towarzyszyć średnio- i długookresowe cele, takie jak cele określone w strategii „Europa 2020”, zwłaszcza w odniesieniu do tworzenia miejsc pracy, włączenia społecznego, inwestycji w infrastrukturę, efektywnego gospodarowania zasobami, ekologicznego przekształcenia gospodarki, a także gospodarki opartej na wiedzy, aby zwiększać konkurencyjność i spójność społeczną, gospodarczą i terytorialną; zwraca uwagę, że różne polityki krajowe i unijne powinny dostarczyć spójnego wsparcia dla tej strategii oraz że dyscyplina budżetowa może, jeśli jest narzucana bez odpowiednio określonej strategii, ograniczyć perspektywy rozwoju, ograniczyć konkurencyjność i poważnie zaszkodzić gospodarce w perspektywie długoterminowej; przypomina, że skoro nie sprawdziła się otwarta metoda koordynacji, strategia „Europa 2020” powinna uwzględniać wiążące cele sporządzone przez Komisję dla państw członkowskich z maksymalnymi i minimalnymi wartościami stosowanymi w związku z określonymi makroekonomicznymi aspektami ich gospodarek;

48. wzywa do przeprowadzenia rygorystycznego audytu finansowego wszystkich państw członkowskich zainicjowanego przez Komisję we współpracy z Eurostatem w celu określenia rzeczywistego statusu finansowego tych państw, aby umożliwić podejmowanie decyzji na podstawie faktów w sprawie strategii „Europa 2020”, programów regionalnych i dotyczących spójności; wzywa do przeprowadzenia dokładnej analizy wszystkich programów finansowych w Unii Europejskiej oraz krajowych i regionalnych dotacji; zaleca zwiększenie tych projektów i programów, których powodzenie jest kluczowe, a także eliminację nieskutecznych dotacji i programów rozwoju gospodarczego;

49. zwraca uwagę, że kobiety są szczególnie narażone na ubóstwo; zauważa, że w trakcie kryzysu ubóstwo dzieci zwiększyło się w wielu państwach członkowskich; podkreśla, że taki stan rzeczy jest nie do zaakceptowania i że należy odwrócić niekorzystne tendencje; w związku z tym wzywa w szczególności do przekształcenia istniejących organizacji pozarządowych w trwałe ramy umożliwiające wyeliminowanie ubóstwa dzieci poprzez podejście zorientowane na dzieci, konkretne cele dotyczące dzieci i silne skoncentrowanie się na prawach dziecka;

Środa, 6 lipca 2011 r.

50. zwraca uwagę, że solidne systemy opieki społecznej są ważnymi stabilizatorami gospodarki w trudnych czasach; podkreśla w związku z tym, że oprócz potrzeby konsolidacji finansów publicznych istnieje także potrzeba odpowiedniej ochrony sektora usług publicznych i utrzymania obecnego poziomu ochrony socjalnej; wzywa do przedsięwzięcia środków zmierzających do zredukowania nierówności dochodów, zwłaszcza poprzez przeciwdziałanie bezrobociu wśród młodzieży;

51. podkreśla, że pogorszenie koniunktury gospodarczej nie powinno zahamować postępów dotyczących rozwiązań politycznych ułatwiających pogodzenie życia osobistego z zawodowym, zwłaszcza tych, które ułatwiają dostęp kobiet do rynku pracy;

52. zwraca uwagę na wyzwania wynikające z kryzysu, który doprowadził do znacznego pogorszenia koniunktury gospodarczej, obniżenia stopy wzrostu z powodu dużego zwiększenia strukturalnego i długotrwałego bezrobocia, a także do spadku liczby inwestycji publicznych i prywatnych oraz większej konkurencji ze strony gospodarek wschodzących;

53. przyznaje, że do skorygowania nierównowagi trwającej wewnątrz UE nie wystarczy „uniwersalne” podejście oraz że skuteczność działania wymaga należytego uwzględniania punktów startowych poszczególnych gospodarek krajowych w UE i ich specyficznych cech podczas koordynacji gospodarczych strategii politycznych; podkreśla, że niezbędna jest koordynacja gospodarcza i dokonanie postępów w przywracaniu zrównoważonych finansów;

54. apeluje o większą kompatybilność i komplementarność budżetów krajowych z budżetem UE; uważa, że kolejne wieloletnie ramy finansowe powinny koncentrować się na kluczowych obszarach priorytetowych strategii „Europa 2020” oraz zapewniać odpowiednie finansowanie projektów przewodnich w dziedzinach, w których UE dzieli kompetencje z państwami członkowskimi, co może zapewnić znaczną europejską wartość dodaną;

55. podkreśla, że zarówno polityka rolna, jak i polityka spójności muszą odgrywać kluczową rolę we wspieraniu strategii „Europa 2020”; jest przekonany, że reforma wspólnej polityki rolnej (WPR) powinna również być kontynuowana w kontekście wychodzenia naprzeciw globalnym wyzwaniom; uważa, że powodzenie strategii „Europa 2020” jest uwarunkowane zapewnieniem spójności strategii politycznych UE z uwzględnieniem tak różnych aspektów, jak dostosowanie budżetów krajowych do budżetu UE, w tym w odniesieniu do WPR i Funduszu Spójności, np. poprzez zapewnienie sprawiedliwej alokacji zasobów między państwami członkowskimi i regionami, w oparciu o jasne cele ukierunkowane na zwiększenie konwergencji i wzmocnienie konkurencyjności ze szczególnym naciskiem na najbardziej potrzebujące państwa członkowskie i regiony oraz na przeznaczanie środków na wydatki w obszarze edukacji, innowacji i prac badawczo-rozwojowych;

56. przypomina ponadto, że strategia „Europa 2020” zyska wiarygodność tylko wtedy, gdy zostanie wsparta odpowiednimi środkami finansowymi, i dlatego popiera:

- przyjęcie spójnych wniosków dotyczących kolejnych wieloletnich ram finansowych i budżetu UE, ze zwróceniem uwagi na działania polityczne, które przyczyniają się do osiągnięcia celów strategii „Europa 2020”;
- podział środków finansowych UE na podstawie ich odpowiedniości i skuteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowej; środki finansowe niewykorzystane przez państwa członkowskie powinny być ponownie przeznaczane na trwałe inwestycje publiczne na szczeblu UE w zakresie wspólnych projektów lub programów wspierających wzrost, konkurencyjność i zatrudnienie, takie jak inwestycje w zakresie infrastruktury, edukacji i kształcenia, innowacji oraz badań i rozwoju;
- zapewnienie pomocy technicznej nakierowanej na lepsze wykorzystanie środków finansowych i skuteczną realizację projektów inwestycyjnych;

Środa, 6 lipca 2011 r.

- bardziej istotną rolę Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) we wzmacnianiu funkcji katalizatora i dźwigni, jaką pełnią fundusze strukturalne;
- dalszy rozwój innowacyjnych instrumentów finansowych i ich optymalne wykorzystanie, w tym w ramach EBI i Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego (EFI) oraz Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (EBOR) (np. łączenie dotacji i kredytów, instrumenty kapitału podwyższonego ryzyka, nowe formy podziału ryzyka i gwarancji);
- działania zmierzające do ukierunkowania prywatnych oszczędności na długoterminowe inwestycje za pośrednictwem odpowiednich zachęt i mechanizmów;
- opracowanie innowacyjnych i długoterminowych metod finansowania uwzględniających zarówno środki publiczne, jak i prywatne;
- wprowadzenie obligacji projektowych, aby pozyskać prywatny kapitał do zaspokojenia potrzeb związanych z wyzwaniem infrastrukturalnym Europy;
- działania w celu zapewnienia dostępności znacznie większych kwot kapitału wysokiego ryzyka w związku z długofalowymi inwestycjami;
- działania w celu zapewnienia łatwiejszego dostępu do źródeł finansowania i zmniejszenia biurokracji, zwłaszcza dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), z zachowaniem ścisłych standardów przejrzystości;

Polityka energetyczna i transportowa oraz rynek wewnętrzny

57. uznaje utworzenie europejskiej wspólnoty energetycznej za projekt polityczny o kluczowym znaczeniu dla realizacji celów strategii „Europa 2020” polegających na przejściu na odnawialne źródła energii i maksymalizacji efektywności energetycznej, które zwiększy niezależność energetyczną UE i ustanowi prawdziwy i oparty na wewnętrznych powiązaniach rynek energii; podkreśla znaczenie zewnętrznego wymiaru polityki energetycznej;

58. jest przekonany, że stosunki pomiędzy państwami wydobywającymi ropę i gaz ziemny a krajami konsumentskimi, a przede wszystkim europejskimi, powinny zostać umocnione, także ze względu na niedawne przemiany krajobrazu politycznego w rejonie Morza Śródziemnego; uważa, że wspólna polityka w zakresie zrównoważonej energii i dostarczania surowców musi zostać wdrożona w trybie pilnym, tak aby uniknąć skutków ubocznych, które mogłyby opóźnić odbudowę i przyszły rozwój europejskiej gospodarki;

59. podkreśla kluczową rolę, jaką w zapewnianiu konkurencyjności UE pełni usprawnianie zasad efektywnego gospodarowania zasobami we wszystkich obszarach polityki europejskiej, dotyczących rozwoju nowych innowacyjnych produktów i usług, nowych sposobów obniżania kosztów produkcji, minimalizowania produkcji odpadów, usprawnienia zarządzania rezerwami surowców, zmiany wzorców zużycia, usprawnienia logistyki, zapewnienia optymalizacji procesów produkcji, metod zarządzania i modeli biznesu, tak aby zapewnić konsekwentne stosowanie podejścia zorientowanego na cykl życia w projektowaniu produktów i usług i uwzględniającego całość okresu eksploatacji;

60. przypomina, że dostęp do energii i surowców oraz ich efektywne wykorzystanie jest niezbędne do zapewnienia ogólnej konkurencyjności UE; podkreśla, że w celu utrzymania konkurencyjności w perspektywie długoterminowej UE powinna być światowym liderem w propagowaniu oszczędzania energii i efektywności energetycznej, inwestycjach w technologie przyjazne środowisku i badaniach nad nimi, dywersyfikacji i racjonalizacji dostaw energii oraz rozwoju odnawialnych źródeł energii i ich zwiększonym wykorzystywaniem; przypomina, że coraz mniejsza zależność od importu energii i surowców przyczynia się do zapewnienia konkurencyjności UE, a jednocześnie pomaga osiągnąć cele UE związane z inflacją;

Środa, 6 lipca 2011 r.

61. podkreśla, że należy zwrócić szczególną uwagę na zrównoważoną politykę transportową, a zwłaszcza na rozbudowę europejskich sieci transportowych, mając na uwadze, że większy dostęp do tych sieci dla regionów mniej uprzywilejowanych zapewniany za pomocą funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w znacznym stopniu przyczyniłby się do konsolidacji jednolitego rynku; podkreśla znaczenie istnienia wydajnego i powiązanego systemu transportowego, który ułatwiałby swobodny przepływ osób, towarów i usług oraz wspierał wzrost; podkreśla znaczenie transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T) pod względem zapewniania ważnej europejskiej wartości dodanej, zważywszy na to, że przyczyniają się one do usuwania zatorów, likwidowania przeszkód fizycznych, takich jak różne rozstawy torów, a także zapewniają infrastrukturę transgraniczną;

62. uznaje akt o jednolitym rynku za najważniejszą polityczną inicjatywę, na której opierają się cele strategii „Europa 2020” i projektów przewodnich mających na celu wykorzystanie w pełni potencjału wzrostu rynku wewnętrznego i ukończenie tworzenia jednolitego rynku w duchu sprawozdania Maria Montiego; podkreśla, że kryzys wyraźnie uwidocznił znaczenie wzmocnienia bazy przemysłowej i potencjału innowacyjnego UE, które można osiągnąć dzięki ułatwieniu dostępu do rynku i zwiększeniu mobilności oraz przeciwdziałaniu społecznej i terytorialnej fragmentacji w obrębie UE;

Mobilność i migracja

63. podkreśla, że zarówno poważne powstania w naszych sąsiednich regionach, jak i zmiany demograficzne w obrębie UE wymagają opracowania wspólnej polityki migracyjnej; wskazuje, że należy zachęcać do większego dostępu do rynków pracy oraz większej mobilności siły roboczej, a także propagować je w drodze oferowania wszystkim takich samych warunków zatrudnienia i warunków socjalnych, w tym poprzez uznawanie kwalifikacji zawodowych i dyplomów na terenie UE, wraz z możliwością przeniesienia świadczeń z systemu zabezpieczenia społecznego oraz uprawnień rentowo-emerytalnych w celu wzmocnienia jednolitego rynku europejskiego;

64. uważa, że Układ z Schengen pozostaje wyjątkowym osiągnięciem dla obywateli UE i powinien być chroniony; wzywa o jeszcze większe umocnienie współpracy w tym zakresie; wyraża swoje wielkie zaniepokojenie ewentualnością wniesienia zmian do regulacji Schengen; nalega na niezbędne należyte zaangażowanie Parlamentu w proces legislacyjny i podkreśla, że konieczne jest zapobieganie podejmowaniu przez państwa członkowskie jednostronnych decyzji w tej dziedzinie; przypomina, że przyjęcie Układu z Schengen było krokiem w kierunku większej integracji UE i że zasada swobodnego przepływu ludzi musi być chroniona;

65. wzywa do uzgodnienia wspólnej polityki imigracyjnej UE i z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji dotyczącą stworzenia nowych rozwiązań prawnych umożliwiających przyjazd do UE w celu podjęcia pracy; podkreśla potrzebę zreformowania obecnego systemu niebieskich kart (poprzez objęcie nim większej liczby ofert pracy i zawodów); zauważa, że pracodawcy w UE są coraz częściej uzależnieni od osób pochodzących z krajów spoza Europy przybywających do UE i podejmujących pracę w takich sektorach jak rolnictwo, ogrodnictwo, turystyka, opieka nad osobami starszymi i opieka nad chorymi, ponieważ coraz mniej obywateli UE gotowych jest wykonywać tego typu prace; uważa, że wniosek Komisji dotyczący pracowników sezonowych, którzy często są bezradni i pozbawieni ochrony, musi zapewnić im lepsze warunki pracy i pewny status prawny, tak aby chronić ich przed wyzyskiem;

MŚP, innowacje oraz badania i rozwój

66. zaleca, by Komisja propagowała i ułatwiała większe finansowanie kapitału własnego MŚP albo w formie kapitału wysokiego ryzyka, albo poprzez notowanie papierów wartościowych spółki na giełdzie, a także większe wsparcie z funduszy strukturalnych i zwracała mniejszą uwagę na zadłużenie, zwłaszcza w przypadku przedsiębiorstw z branży nowoczesnych rozwiązań technologicznych, znajdujących się w początkowej fazie rozwoju działalności, w której zapotrzebowanie na kapitał na badania i rozwój jest ogromne; podkreśla konieczność wzmocnienia instrumentu gwarancji w kontekście ramowego programu na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP), a także uproszczenia finansowania MŚP; podkreśla, że szczególnie konieczne jest zachęcanie do przedsiębiorczości kobiet i wspieranie jej;

Środa, 6 lipca 2011 r.

67. uznaje rolę gospodarki społecznej (trzeciego sektora) w Europie i jej znaczenie dla wspierania innowacji; podkreśla potrzebę dysponowania strategicznymi, ekologicznymi i zasobooszczędnymi strategiami politycznymi dotyczącymi zamówień publicznych w Europie w celu wspierania sektora równych i konkurencyjnych innowacji;

68. wzywa do przyznania EBI i EFI wiodącej roli na szczeblu europejskim w udostępnianiu środków finansowych MŚP dzięki zastosowaniu prostszych i bardziej przejrzystych procedur przy jednoczesnej współpracy z instytucjami finansowymi państw członkowskich i unikaniu tworzenia systemów podobnych do już istniejących struktur na szczeblu krajowym, aby MŚP mogły z łatwością wchodzić na rynek w sposób, w jaki do tego przywykły; zaleca, by EBI/EFI działały jako filtry, koncentrując się na sektorach priorytetowych w ramach strategii „Europa 2020” umacniających gospodarkę, zatrudnienie i zrównoważenie środowiskowe i efektywne gospodarowanie zasobami, oraz działając jako mentorzy wobec wybranych grup MŚP, uczestnicząc w rozmowach z bankami i ich zespołami ds. zarządzania ryzykiem i w ten sposób pomagając MŚP w uzyskaniu długoterminowych pożyczek; wzywa do pełnego wykorzystania potencjału EBI w zakresie zapewniania finansowania;

69. wzywa państwa członkowskie do przyspieszenia wdrażania przez nie środków określonych w programie Small Business Act (2008 r.) i w dokumencie z jego przeglądu, opublikowanym przez Komisję w dniu 23 lutego 2011 r., w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych, ułatwienia MŚP dostępu do finansowania i wspierania internacjonalizacji MŚP;

70. podkreśla, że kolejna edycja unijnych programów pomocowych musi konsekwentnie wspierać innowacyjne i przyczyniające się do tworzenia miejsc pracy MŚP zarówno na rynku wewnętrznym, jak i światowym; podkreśla potrzebę ułatwienia szybkiego tworzenia przedsiębiorstw wykorzystujących nowoczesne technologie, usprawnienia ich finansowania, ograniczenia obciążeń administracyjnych i wspierania ich internacjonalizacji; jest zdania, że wysoce pożądane byłoby uznanie kluczowej roli odgrywanej przez system przemysłowych banków spółdzielczych i banków detalicznych, który zapewnia optymalizację strategii na rzecz wspierania sektora MŚP i udzielania mu rzeczywistego wsparcia;

Opodatkowanie

71. podkreśla, że zarówno UGW, jak i rynek wewnętrzny wymagają spójniejszej koordynacji krajowych polityk podatkowych; podkreśla, że jakość opodatkowania powinna zostać zwiększona w celu zapewnienia właściwych bodźców dla zatrudnienia, innowacji i inwestycji długoterminowych; zwraca się do Komisji o przeanalizowanie w kontekście europejskiego okresu oceny odporności podatkowej systemów podatkowych państw członkowskich, aby przeprowadzane w ich ramach reformy podatkowe były odporne na wahania koniunkturalne i nie opierały się nadmiernie na podstawach podatkowych, które mają charakter bardzo koniunkturalny lub wykazują się podatnością na bańki finansowe;

72. popiera działania Komisji zmierzające do wyeliminowania szkodliwej konkurencji podatkowej, unikania zobowiązań podatkowych oraz oszustw i rajów podatkowych tak w UE, jak i na szczeblu międzynarodowym, do ulepszenia systemów poboru podatków, a także do wprowadzenia wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych z dalszymi indykatywnymi zakresami podatkowymi oraz specjalnego uproszczonego systemu podatkowego dla MŚP; przyjmuje z zadowoleniem strategię w zakresie podatku VAT, która zostanie przedstawiona przez Komisję z zamiarem stworzenia systemu odpornego na oszustwa;

73. odnotowuje, że takie działania, jak zwalczanie oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania, także w odniesieniu do krajów trzecich, oraz zwiększanie skuteczności poboru podatków muszą koniecznie towarzyszyć obecnym wysiłkom państw członkowskich mającym na celu dokonanie konsolidacji budżetowej;

74. uważa, że takie działanie ma zasadnicze znaczenie w obecnej sytuacji, w której państwa członkowskie są zmuszone do konsolidacji swoich budżetów; zauważa, że konkurencję podatkową można akceptować w takim stopniu, w jakim nie zagraża ona zdolności państw członkowskich do pobierania słusznie im należnego dochodu oraz przypomina, że należy opracować środki mające na celu zminimalizowanie szkodliwej konkurencji podatkowej;

Środa, 6 lipca 2011 r.

75. uważa, że podczas podziału środków finansowych UE należy uwzględnić strategie podatkowe państw członkowskich oraz ich gotowość do współpracy w zakresie zwalczania oszustw podatkowych i propagowania ściślejszej koordynacji w zakresie opodatkowania;

76. uznaje brak wspólnej definicji rajy podatkowej; wzywa do stworzenia przynajmniej jednolitej europejskiej definicji w oczekiwaniu na uzgodnienie definicji na szczeblu globalnym;

77. w związku z zasadniczym znaczeniem walki z korupcją oraz w celu rzeczywistej naprawy systemu finansowego, zwraca się do państw członkowskich o włączenie do ich krajowego prawa karnego przepisu stanowiącego, że wykonywanie prac przy uciekaniu się do korupcji, dawania łapówek i innych procederów służących uzyskaniu nielegalnych korzyści powoduje anulację płatności ze strony agencji płatniczej, a w przypadku, gdy płatność została dokonana, wniosek o zwrot kwoty dwukrotnie wyższej niż wypłacona;

Zatrudnienie

78. podkreśla, że nowe i lepsze miejsca pracy warunkują osiągnięcie strategii sprawiedliwego, ekologicznego i inteligentnego wzrostu gospodarczego, i w związku z tym apeluje o:

- tworzenie nowych miejsc pracy w sektorach opartych na innowacjach oraz badaniach i rozwoju, np. w sektorach energetyki i ochrony środowiska, w sposób, zapewniający stosowanie podejścia zrównoważonego pod względem płci;
- środki mające na celu zwiększanie skuteczności istniejącego unijnego wsparcia na rzecz bezpośredniego tworzenia miejsc pracy, dostępnego dla państw członkowskich w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego;
- działania na rzecz ułatwienia udziału w rynku pracy kobietom (zwłaszcza przez nieustanne zwiększanie dostępności usług z zakresu opieki nad dziećmi po przystępnej cenie), osobom starszym (bez negatywnego wpływu na ich emeryturę i prawa socjalne) i legalnym imigrantom, a także na rzecz zmniejszenia bezrobocia, zwłaszcza wśród młodych ludzi;
- środki mające na celu zwiększenie jakości edukacji i szkolenia zawodowego oraz o skuteczne wspieranie uczenia się przez całe życie i przedsiębiorczości w celu zwiększania szans pracowników na rynku pracy i tworzenia konkurencyjnego kapitału ludzkiego;
- stwarzanie możliwości zatrudnienia i wdrażanie programów na rzecz włączenia społecznego dla najsłabszych grup społecznych, takich jak Romowie i osoby niepełnosprawne;
- oferowanie pewnych miejsc pracy o wysokiej jakości, zapewniających godne zarobki w rolnictwie i na obszarach wiejskich;
- podjęcie działań przeciwko pracy nierejestrowanej;

79. podkreśla, że za bezrobocie w państwach członkowskich, w których obecnie wdrażane są środki oszczędnościowe, w głównym stopniu odpowiada zahamowanie ogólnej aktywności gospodarczej i alarmujący wzrost bezrobocia długoterminowego; zauważa, że należy natychmiast rozwiązać problem bezrobocia długoterminowego, ponieważ może ono poważnie zaszkodzić długoterminowemu wzrostowi w odnośnych państwach i w związku z tym ograniczyć możliwość osiągnięcia konkurencyjności przez całą Unię;

Środa, 6 lipca 2011 r.

80. zauważa, że w wyniku obecnego kryzysu unijny rynek pracy mógłby w perspektywie długoterminowej zostać rozdrobniony, tj. z jednej strony istniałaby koncentracja wysokiej jakości siły roboczej w państwach członkowskich o zrównoważonych rachunkach bieżących, a z drugiej strony panowałaby wysoka stopa bezrobocia i brak konkurencyjnej siły roboczej w tych państwach członkowskich, które w największym stopniu ucierpiały z powodu kryzysu i które oprócz tego są najbardziej zadłużone;

81. uważa, że nadal konieczne jest zajęcie się kwestią ładu korporacyjnego pod kątem zachęt dla kadry kierowniczej do podejmowania długoterminowych inwestycji i tworzenia miejsc pracy; proponuje, aby przedsiębiorstwa notowane na giełdzie zatrudniające ponad 250 pracowników i uzyskujące obrót przewyższający 50 mln euro przedstawiały sprawozdanie roczne oceniające społeczną i środowiskową odpowiedzialność biznesu;

Strategia edukacyjna

82. podkreśla znaczenie kształcenia wczesnego, zawodowego, wyższego i kształcenia dorosłych w celu zapewnienia innowacji i wzrostu oraz podkreśla wagę właściwego wdrożenia flexicurity; podkreśla potrzebę dostosowania systemów kształcenia i szkolenia, aby lepiej wyposażać ludzi w wiedzę i umiejętności wymagane do zapewnienia wyższego poziomu zatrudnienia, produktywności, wzrostu gospodarczego i konkurencyjności;

83. proponuje przyjęcie unijnego programu staży na wzór programu Erasmus przy pełnym zaangażowaniu sektora prywatnego; uważa, że taki program powinien angażować klastry uniwersytetów, uniwersytety nauk stosowanych, instytucje szkoleń zawodowych, przemysł, rynki finansowe, MŚP i duże spółki oraz zapewniać obywatelom, w tym grupom znajdującym się w niekorzystnej sytuacji, dostęp do szkoleń, zwłaszcza w zakresie umiejętności o charakterze uniwersalnym w gospodarce opartej na wiedzy, tak aby wspierać uczenie się przez całe życie;

84. stanowczo popiera wprowadzenie środków mających na celu podniesienie jakości szkolnictwa wyższego w Europie, między innymi poprzez dalsze eliminowanie barier ograniczających mobilność studentów, zwiększanie efektywności powiązań między uczelniami i przedsiębiorstwami oraz propagowanie bardziej przedsiębiorczej postawy w społeczeństwie; proponuje wprowadzenie europejskiego stypendium innowacji opracowanego tak, by przyczyniało się do rozwoju wiedzy i umiejętności u osób zatrudnionych w sektorach opartych na innowacyjności i jednocześnie umożliwić tworzenie sieci w obrębie UE i podejmowanie współpracy; wyraża przekonanie, że takie stypendium byłoby skierowane do młodzieży uczestniczącej w programach kształcenia zawodowego stworzonych i wdrożonych w szczególny sposób w państwach członkowskich;

85. podkreśla potrzebę, by na szczeblu europejskim stworzyć warunki sprzyjające sektorowi prywatnemu i publicznemu w zwiększaniu poziomu inwestycji na badania i rozwój; zauważa, że finansowanie uniwersytetów odbywa się głównie za pośrednictwem budżetów krajowych, które i tak są już pod presją konsolidacji; w związku z tym zachęca państwa członkowskie do zapewnienia, że ich odpowiednie systemy finansowania uniwersytetów są opracowane w sposób, który przyczynia się do zwiększenia zdolności Europy w zakresie rozwoju technologicznego, innowacji i tworzenia miejsc pracy;

86. uważa, że w celu zachęcenia państw członkowskich do dokonywania większych inwestycji w sektor edukacji szczególną uwagę należy zwrócić na wydatki publiczne na edukację, badania i szkolenia zawodowe w kontekście dokonywania oceny średnioterminowych celów budżetowych państw członkowskich;

87. popiera apel Europejskiego Stowarzyszenia Uniwersytetów o zwiększenie publicznych inwestycji w szkolnictwo wyższe do 3 % PKB; uważa, że cel ten wymaga jakościowej analizy takiego wydatku w kontekście oceny paktu stabilności i wzrostu;

88. wzywa do usprawnienia kształcenia w zakresie zawodów niewymagających ukończenia studiów uniwersyteckich, poprzez rozwinięcie praktyk zawodowych;

Środa, 6 lipca 2011 r.

V. Przemysleć koncepcję UE raz jeszcze: poza europejskim ładem gospodarczym

89. podkreśla, że Unia Europejska znajduje się na rozdrożu: albo państwa członkowskie zdecydują się połączyć swoje starania w celu pogłębienia integracji, albo wskutek stagnacji na szczeblu decyzyjnym i rozbieżności gospodarczych UE może ulec rozpadowi;

90. ostrzega przed ryzykiem cofania się do rozdrobnionej Unii, która jest podatna na działania o charakterze protekcyjnym i populistycznym;

91. apeluje o pogłębienie demokratycznej Unii politycznej, w której instytucjom UE przyznana zostanie ważniejsza rola pod względem zarówno opracowywania kształtu, jak i wdrażania wspólnych strategii politycznych; podkreśla znaczenie wzmacniania demokratycznej legitymacji i kontroli tej Unii;

92. podkreśla znaczenie poszanowania zasad leżących u podstaw projektu europejskiego, a mianowicie równości państw członkowskich, solidarności, spójności i współpracy; zwraca uwagę na potrzebę działania zgodnie z tymi zasadami poprzez skuteczne eliminowanie wewnętrznych zaburzeń równowagi i dążenie do osiągnięcia znacznej konwergencji za pośrednictwem koordynacji między państwami członkowskimi należącymi i nienależącymi do strefy euro;

93. podkreśla zapotrzebowanie na silniejszą Komisję Europejską, w większym stopniu odpowiedzialną przed Parlamentem i odgrywającą istotną rolę jako czołowy wyraziciel głosu obywateli, zwłaszcza jeśli chodzi o zapewnianie forum do prowadzenia publicznych debat transgranicznych, biorąc pod uwagę skutki uboczne decyzji krajowych w takich obszarach, jak zarządzanie gospodarcze i społeczne;

94. podkreśla, że zarządzanie gospodarką, w obliczu zbieżnych politycznych strategii gospodarczych, budżetowych i społecznych, musi odbywać się według metody wspólnotowej pod przewodnictwem unijnych instytucji przy pełnym zaangażowaniu parlamentów krajowych;

95. uznaje nowe przepisy dotyczące Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (ERRS) oraz trzech europejskich organów nadzoru za pierwszy krok we właściwym kierunku, ale uważa, że konieczne jest osiągnięcie większego postępu, aby w szczególności zapewnić na szczeblu UE bezpośredni nadzór nad instytucjami o znaczeniu systemowym, np. podmiotami stosującymi dużą dźwignię finansową, a także egzekwowanie jednolitego zbioru przepisów; podkreśla konieczność wyposażenia nowych organów w zasoby ludzkie i finansowe, które będą współmierne do rosnącego zakresu ich odnośnych obowiązków;

96. uważa, że oprócz nadzoru nakierowanego na zapewnienie stabilności finansowej konieczne trzeba wprowadzić mechanizmy nadzoru nad potencjalnymi bankami finansowymi i zapobiegania im oraz optymalną alokację kapitału w świetle wyzwań i celów makroekonomicznych; konieczne jest także inwestowanie w gospodarkę realną; uważa ponadto, że politykę podatkową należy wykorzystywać jako narzędzie w tym celu;

97. zwraca się do Komisji o przedstawienie dodatkowych wniosków w sprawie uregulowania struktur rynków finansowych, których rozmiar, integracja systemowa, złożoność lub wzajemne powiązania mogą zagrozić stabilności finansowej i zdolności organów regulacyjnych do sprzeciwiania się ich żądaniom, poprzez włączenie środków umożliwiających nadzorcom kontrolowanie działań tych struktur, w tym ukrytego systemu bankowego oraz ich poziomu dźwigni finansowej; wzywa Komisję do przeanalizowania możliwości regulacyjnych, takich jak wprowadzenie górnego pułapu lub wielkości zniechęcającej, a także wzorców biznesu;

98. podkreśla, że rozwiązanie problemów związanych z kryzysem dotyczącym długu publicznego oraz zwiększenie konkurencyjności, konwergencji i solidarności w UE wymagają przesunięcia kompetencji i wydatków w kierunku Unii, dzięki któremu znacznie zmniejszyłoby się obciążenie budżetów krajowych, ponadto podkreśla konieczność utworzenia istotnej synergii między budżetami krajowymi a budżetem UE, która pozwoli na optymalne wykorzystywanie i przydzielanie istniejących środków budżetowych na wszystkich szczeblach, przy poszanowaniu zasady pomocniczości w celu wsparcia silnych regionów i państw;

Środa, 6 lipca 2011 r.

99. wnioskuję, że w celu urzeczywistnienia unii politycznej i zwiększenia integracji gospodarczej dostosowanej do unii walutowej, zgodnie z priorytetami ustalonymi przez Radę Europejską, UE potrzebuje wystarczającego budżetu, aby trwale wzmocnić euro, zapewniając walucie odpowiednią przestrzeń budżetową na szczeblu organizacji politycznej, na której jest wydawana;

100. przypomina, że sprawozdania poprzedzające urzeczywistnienie unii walutowej – zwłaszcza sprawozdanie McDougalla zawierające analizę warunków niezbędnych do realizacji planu Wenera – potwierdziły, że budżet taki musiałby stanowić 2,5–10 % DNB Unii, w zależności od tego, czy miałyby realizować funkcje realokacyjne i jakie byłyby to funkcje, oraz że budżet musiałby być finansowany z zasobów własnych i powinien służyć finansowaniu strategii i środków w dziedzinie polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony, w sektorze energii i transportu, współpracy rozwojowej i działalności badawczo-rozwojowej oraz że budżety krajowe byłyby odpowiednio zmniejszone, aby uzyskać neutralność podatkową dla obywateli i przedsiębiorstw;

101. podkreśla konieczność uzyskania większej równowagi między polityką gospodarczą i społeczną, w tym wzmocnienia instytucjonalizacji i roli makroekonomicznego dialogu społecznego;

102. przypomina, że Unia Europejska znajduje swoje uzasadnienie w propagowanych przez siebie demokratycznych wartościach, realizowanych celach oraz posiadanych uprawnieniach, instrumentach i instytucjach; uważa, że pogłębienie europejskiej integracji gospodarczej jest niezbędne w celu zapewnienia stabilności w strefie euro i całej Unii oraz że będzie ono wymagało wprowadzenia dalszych zmian w zakresie zewnętrznej reprezentacji strefy euro, głosowania większością kwalifikowaną nad podstawą opodatkowania osób prawnych, środków zwalczania oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania, ewentualnej wspólnej emisji długu państwowego i euroobligacji w celu stymulowania dyscypliny budżetowej, zdolności kredytowej UE, lepszego równoważenia polityki gospodarczej i społecznej, własnych środków finansowych w budżecie UE oraz w odniesieniu do roli parlamentów krajowych i Parlamentu Europejskiego;

103. wyraża przekonanie, że decyzje polityczne dotyczące zarządzania gospodarczego nie powinny zagrażać zobowiązaniom podjętym na szczeblu UE, które odzwierciedlają cele i interes wszystkich państw członkowskich, oraz że decyzje te powinny opierać się na postanowieniach Traktatu, a do ich realizacji powinno się dążyć przy pełnym instytucjonalnym zaangażowaniu i kontroli ze strony Komisji Europejskiej i Parlamentu;

104. wzywa do opracowania kompleksowej strategii w odpowiedzi na wyzwania stojące przed Unią, w ramach której u podstawy reakcji UE leży usprawnione zarządzanie gospodarcze; ponadto wzywa do nieustającej determinacji w dążeniu do konsolidacji budżetowej, trwałego wzrostu, wzmocnienia reform strukturalnych oraz restrukturyzacji sektora bankowego; zwraca uwagę na „Pakt euro plus” zaproponowany przez Radę jako jeden z elementów pakietu zarządzania gospodarką wynegocjowanego między Parlamentem i Radą;

105. wzywa do zastąpienia Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej aktem ustanawiającym europejską wspólnotę energetyczną;

106. uważa, że obok traktatowych zmian koniecznych dla mechanizmu stabilności te powiązane ze sobą kwestie powinny zostać rozpatrzone przez konwent zwołany zgodnie z art. 48 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej;

107. sądzi, że w przeciwnym razie konieczne będzie przejście do wzmocnionej współpracy przewidzianej w art. 329 TFUE, aby strefa euro mogła funkcjonować w sposób demokratyczny i efektywny;

Środa, 6 lipca 2011 r.

108. przypomina, że europejska reakcja na kryzys musi opierać się na pogłębieniu europejskiej integracji, kontynuacji metody wspólnotowej, wzmocnieniu dialogu międzyparlamentarnego, propagowaniu dialogu społecznego, umocnieniu państwa opiekuńczego poprzez wspieranie włączenia społecznego, tworzenie miejsc pracy i trwały wzrost, a także opierać się na społecznej gospodarce rynkowej i jej wartościach, co jest zasadniczym celem Unii Europejskiej, aby zjednoczyć wszystkich obywateli wokół europejskich projektów opartych na wartościach zapisanych w traktatach i w europejskiej karcie praw podstawowych;

*

* *

109. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, przewodniczącemu Rady Europejskiej, przewodniczącemu Eurogrupy, Europejskiemu Bankowi Centralnemu, Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu, Europejskiemu Bankowi Odbudowy i Rozwoju, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu, Komitetowi Regionów, rządów i parlamentom państw członkowskich oraz partnerom społecznym.
